

**DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ**

**REGLEMENTĂRI CU PRIVIRE
LA PREVENIREA ȘI
LIMITAREA DEPENDENȚEI DE
JOCURILE DE NOROC ÎN
UNELE STATE MEMBRE UE**

studiu documentar

decembrie 2022

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

Documentare și sinteză: Andra Andronic, consilier parlamentar.
Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

În general, prevenirea dependenței de jocurile de noroc presupune aplicarea următoarelor măsuri de către operatorii de jocuri de noroc: interzicerea accesului minorilor, identificarea jucătorilor și verificarea lor în baza de date a jucătorilor interziși sau autoexcluși, informarea jucătorilor cu privire la riscurile pe care le implică dependența de jocurile de noroc, instruirea angajaților privind dependența de jocurile de noroc și identificarea jucătorilor care manifestă un comportament de risc, implementarea planurilor de acțiune și raportarea rezultatelor către autoritățile în materie. Se observă aplicarea conceptului de joc responsabil, operatorilor revenindu-le obligația de diligență (*duty of care/ investigation*) în privința jucătorilor. Această obligație presupune că operatorii trebuie să contracareze practicarea excesivă a jocurilor de noroc prin monitorizarea continuă a comportamentului de joc și aplicarea unor măsuri punctuale precum: înregistrarea jucătorilor, limitarea timpului de joc și a sumelor care pot fi jucate zilnic/ săptămânal/ lunar, restricționarea accesului, interzicerea accesului, verificarea situației financiare a jucătorului și refuzarea plății datoriilor cu carduri de credit.

CUPRINS

AUSTRIA.....	5
FRANȚA	7
GERMANIA	11
SPANIA	16
SUEDIA	22
ȚĂRILE DE JOS.....	24

AUSTRIA

În Austria¹, activitatea jocurilor de noroc este reglementată prin intermediul legislației federale, pe când pariurile sunt reglementate la nivelul celor 9 landuri. Potrivit articolului 5 al [Legii privind jocurile de noroc](#), în vederea obținerii autorizației de funcționare, operatorii de la nivelul tuturor landurilor trebuie să respecte menținerea raportului maxim de un aparat de jocuri de noroc la 1200 de locuitori. În Viena, raportul maxim permis este de un aparat de jocuri de noroc la 600 de locuitori. Populația unui land federal este determinată în conformitate cu ultimul rezultat publicat de Oficiul Federal de Statistică din Austria. Licența de funcționare se poate acorda pentru o perioadă de maxim 15 ani.

Prevenirea dependenței de jocurile de noroc este reglementată în cadrul articolelor 5 și 12a ale Legii privind jocurile de noroc, după cum urmează:

- interzicerea accesului minorilor în sălile de jocuri de noroc;
- instruirea angajaților privind dependența de jocurile de noroc și asigurarea cooperării dintre aceștia și una sau mai multe organizații de protecție a jucătorilor ;
- aplicarea unui sistem de avertizare a jucătorilor, consistând în luarea de măsuri graduale de protecție, de la informarea acestora la blocarea accesului la jocuri, luându-se în considerare numărul de vizite ale jucătorului în sala de jocuri;
- afișarea raportului de plată (determinat matematic) al programului de joc;
- interzicerea conținuturilor cu reprezentări agresive, violente, criminale, rasiste sau pornografice;
- în cadrul localităților cu mai mult de 500.000 de locuitori, menținerea unei distanțe minime de 15 kilometri (în linie dreaptă) între un cazinou și sălile de jocuri/ loterii electronice, bingo și keno (cu mai mult de 15 aparate de joc) sau în cazul cazinourilor situate în afara localităților cu mai mult de 500.000 locuitori menținerea unei distanțe minime de 2 kilometri (în linie dreaptă) până la locația sălilor de jocuri/ loterii electronice, bingo și keno cu mai mult de 15 aparate; o sală de jocuri de noroc/ loterie electronică, bingo și keno cu mai multe de 15 aparate de joc nu poate primi autorizație de funcționare dacă nu respectă o distanță de 300 metri, respectiv 150 metri, în municipalitățile cu mai mult de 10.000 locuitori, față de altă sală de jocuri/ loterie electronică, bingo și keno cu mai mult de 15 aparate; în cazul în care titularul autorizației deține două săli de jocuri/ loterie electronică, bingo și keno, trebuie respectată o distanță minimă de 100 m între acestea;
- obligația furnizorilor de jocuri de noroc de a face schimb de informații cu privire la datele jucătorilor și a interdicțiilor sau restricțiilor de joc aplicate acestora, cu respectarea principiilor legislației privind protecția datelor;

¹ <https://thelawreviews.co.uk/title/the-gambling-law-review/austria>

- respectarea prevederilor secțiunii 25, alineatul 3, cu privire la cetățenii statelor membre UE sau SEE care joacă frecvent și care din această cauză își pun în pericol nivelul de subzistență, respectiv obligația managerilor de cazinouri de a-i informa despre pericolul dependenței și ulterior a le reduce numărul de vizite sau interzice accesului în locație pe timp nelimitat/ limitat.

Începând cu 1 decembrie 2010, potrivit prevederilor secțiunii 1 (4) a Legii privind jocurile de noroc, a fost înființată o structură în cadrul Ministerului Federal de Finanțe în vederea prevenirii dependenței de jocurile de noroc și oferirii de consiliere. Această unitate se ocupă, printre altele, de acordarea de sprijin pentru cercetare în domeniul dependenței de jocurile de noroc, educarea și informarea populației cu privire la riscurile aferente jocurilor de noroc, generarea și prezentarea de modele de bune practici, generarea de standarde comune de calitate și nu în ultimul rând evaluarea tehnică a conceptelor de protecție a jocurilor de noroc pentru deținătorii de licențe federale².

În anul 2011, în cadrul studiului privind jocurile de noroc și protecția jucătorilor în Austria (Glücksspiel und Spielerschutz in Österreich, de Kalle și Lambertus Verlag), se constata că persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani, având calificări minime, șomeri, persoane cu venituri mici și care joacă frecvent, cu mize mari, sunt predispuse la dezvoltarea problemelor legate de jocurile de noroc. De asemenea, migranții prezintă un risc dependentă de jocurile de noroc. În 2015, studiul a fost repetat, iar grupurile de populație care prezintă risc de dependență au fost confirmate .

În acest context, în anul 2014, [Casinos Austria](#) a fost prima companie din întreaga lume care a implementat un sistem de management al jocurilor de noroc responsabile, certificat conform standardelor Asociației Europene a Cazinourilor (ECA). Măsurile de joc responsabil ale companiei au fost auditate de Institutul austriac de standardizare și au fost recertificate în ianuarie 2017 și ulterior în septembrie 2018. În cadrul procesului de certificare, opt domenii individuale au fost supuse unui audit riguros, incluzând în special formarea personalului în domeniul jocurilor responsabile, publicitatea responsabilă și informațiile furnizate clienților cazinoului.

Casinos Austria AG deține 12 cazinouri în Austria și împreună cu Österreichische Lotterien (Loteria Austriacă) a elaborat și pus în aplicare un program denumit "Joacă responsabil!". Acest program este organizat pe 5 paliere, respectiv protecția participanților la joc, organizarea stagiilor de instruire pentru angajați, publicitatea responsabilă, promovarea cercetării și cooperării cu instituțiile de consiliere, precum și asigurarea calității măsurilor luate. Casinos Austria identifică persoanele expuse riscului dependenței de jocurile de noroc prin intermediul monitorizării frecvenței vizitelor, a gradului de intensitate a jocului și a sumelor de bani utilizate de către clienți. De asemenea, în baza prevederilor articolului 25 (3) din Legea privind jocurile de noroc, Casinos Austria efectuează verificarea creditelor jucătorilor. În vederea reducerii frecvenței vizitelor jucătorilor și a sumelor pariate, personalul specializat al cazinourilor poate purta conversații cuăștia, atrăgându-le atenția asupra riscurilor la care se supun și scăderii nivelului de subzistență. Dacă aceste măsuri rămân fără efect, clienții vor fi informați asupra restricționării numărului de vizite în cazinou sau a aplicării interdicției la intrare; această ultimă măsură se aplică și în cazul clienților care nu

² <https://www.bmf.gv.at/en/topics/taxation/regulation-of-games-of-chance.html>

mai dețin mijloace financiare să joace. Pe de altă parte, clienții se pot autoexcluce, solicitând restricționarea numărului de vizite sau chiar interzicerea accesului în cazinouri. Solicitarea poate fi transmisă în atenția Casinos Austria AG prin poștă, e-mail sau fax.

Începând cu aprilie 2009, [Loteria Austriacă](#) a introdus în mod voluntar o restricție suplimentară celei reglementate legal (în Codul Civil sau alte prevederi privind protecția minorilor) prin intermediul căreia vânzarea produselor Loteriei în Austria este permisă persoanelor cu vârsta de peste 16 ani. Astfel, niciun produs sau câștig al Loteriei nu poate fi vândut/plătit persoanelor cu vârsta mai mică de 16 ani. Menționăm că vânzarea de produse de pariuri sportive și participarea la jocurile de noroc online este permisă prin lege persoanelor cu vârsta de peste 18 ani.

Prin intermediul programului [WIN2DAY](#) desfășurat de Loteria Austriacă, jucătorii cu vârsta de peste 18 ani se pot înregistra în vederea stabilirii programului de joc și limitei de depozit aferente contului lor. Jucătorii își pot accesa contul de pe toate dispozitivele (PC, laptop, telefon etc) în vederea măririi sau micșorării limitelor stabilite în momentul înregistrării. În vederea protejării jucătorilor orice micșorare a limitei depozitului este aplicabilă imediat, pe când solicitarea privind mărirea depozitului poate fi accesată în maxim o săptămână de la modificare.

Programul [WINWIN](#) se adresează terminalelor de loterie video (VLT) și permite jucătorilor de peste 18 ani să se înregistreze în vederea emiterii unui card de jucător WIN-WIN. Persoanele care dețin un astfel de card pot juca pentru maxim 120 de minute, fiind avertizați periodic privind trecerea timpului. Se urmărește monitorizarea creditelor jucătorilor, fiind posibilă excluderea lor în cazul în care nu mai dețin mijloacele financiare necesare sau autoexcluderea la cerere (limitarea vizitelor sau interzicerea totală).

Potrivit informațiilor furnizate în [studiul](#) Autorității pentru jocuri de noroc din Țările de Jos având drept obiect legislația aferentă jocurilor de noroc, îndeplinirea obligației de diligență (*duty of care*) și fixarea limitelor în 22 de state europene (2022), în Austria limita de depunere a jucătorilor nu poate depăși 800 euro/ săptămână. Jucătorii pot utiliza instrumentul de autoverificare [MENTOR](#), reprezentând un program inteligent de protecție a jucătorilor, capabil să identifice tipare de joc și să notifice jucătorii atunci când survin modificări în comportamentul de joc, oferindu-le soluții. În acest sens, în decembrie 2022, compania [Tony Bet](#) din Austria a anunțat achiziționarea software-ului elaborat de Neccton's.

FRANȚA

În conformitate cu prevederile articolului [L.320-7](#) al [Ordonanței nr.2019-1050](#) privind reformarea reglementărilor din domeniul jocurilor de noroc (care face parte integrantă a Codului securității interne), minorii, chiar și cei emancipați, nu pot participa la jocurile de noroc care sunt autorizate prin lege, cu câteva mici excepții, care sunt menționate la punctele 2 și 7 ale articolului [L.320-6](#). Potrivit articolului [L.320-8](#), operatorii de jocuri de noroc autorizați sunt obligați să împiedice participarea minorilor, chiar și a celor emancipați, la activitățile de jocuri de noroc/ pariuri. De asemenea, este interzisă vânzarea sau oferirea cu titlu gratuit de jocuri de noroc minorilor.

Potrivit articolului [L.320-9-1](#), autoritatea administrativă competentă poate impune persoanelor al căror comportament este de natură să perturbe ordinea, liniștea sau desfășurarea normală a jocurilor, o interdicție pentru o perioadă de maxim 5 ani.

În conformitate cu articolul [L.320-11](#), operatorii de jocuri de noroc autorizați legal informează jucătorii cu privire la riscurile asociate jocurilor de noroc prin intermediul unui mesaj de avertizare. Operatorii previn comportamentul excesiv sau patologic al jocurilor de noroc prin instituirea unor mecanisme de moderare, autoexcludere și autolimitare a depunerilor și a pariurilor. Ei comunică permanent jucătorilor care utilizează serviciul lor de comunicații electronice soldul instantaneu al conturilor lor. Aceștia informează jucătorii cu privire la posibilitatea de a fi supuși unei interdicții voluntare a practicării jocurilor de noroc (prevăzută în cazul jocurilor de noroc stipulate la punctele 1-4 ale articolului L.320-9-1). Operatorii nu trimit comunicări comerciale către conturile jucătorilor sau către conturile celor care beneficiază de o măsură de autoexcludere. De asemenea, operatorii nu transmit comunicări comerciale către foștii deținători de conturi, cărora li se aplică măsura interzicerii voluntare a jocurilor de noroc.

Potrivit prevederilor [L.320-12](#), orice comunicare comercială în favoarea unui operator de jocuri de noroc autorizat este:

- însoțită de un mesaj de avertizare împotriva jocurilor de noroc excesive sau patologice precum și de un mesaj referitor la sistemul de informare și asistență prevăzut la [articolul 29](#) din cadrul [Legii nr. 2010-476](#);
- interzisă în publicațiile destinate minorilor;
- interzisă în cadrul serviciilor de comunicare audiovizuală și în programele de comunicare audiovizuală, prezentate ca fiind adresate minorilor (comunicații electronice, cinematografe).

Operatorii de jocuri de noroc nu pot finanța organizarea sau sponsoriza desfășurarea de evenimente destinate în mod special minorilor.

Potrivit articolului [L.320-14](#), reprezentantul statului în departament sau, în cazul Parisului, prefectul poliției, poate stabili perimetrul în jurul instituțiilor de învățământ publice sau private și al instituțiilor de formare sau de agrement pentru tineret, în care este interzisă propaganda și publicitatea directă sau indirectă în favoarea jocurilor de noroc. Menționăm că această interdicție nu se extinde asupra cazinourilor, loteriilor, pariurilor sportive sau hipice.

Articolul [L.320-15](#) prevede că reprezentantul statului în departament sau, în cazul Parisului, prefectul poliției, poate stabili prin decret, fără a aduce atingere drepturilor dobândite, perimetrul din jurul unităților de învățământ publice sau private și al unităților de formare sau de agrement pentru tineri, în care nu pot fi stabilite loterii sau pariuri sportive sau hipice menționate la articolul L. 320-6.

Potrivit prevederilor articolului [L.324-6](#), se pedepsesc cu amendă în valoare de 100.000 euro următoarele fapte:

- încălcarea prevederilor articolului L.320-15 (mai sus expus);

- permiterea accesului la aparatele de jocuri a unui jucător a cărui identitate și dată de naștere nu au fost verificate anterior în conformitate cu prevederile ultimului alineat al articolului L.320-8.

Potrivit [Ordinului](#) din 9 aprilie 2021 privind definirea cadrului de referință în vederea prevenirii jocurilor de noroc excesive sau patologice și protecția minorilor elaborat de [ANJ](#) (Autoritatea Națională pentru Jocuri de Noroc) și adoptat de către Ministerul Sănătății, există riscul ca practicile de joc de noroc să se intensifice și să conducă la o creștere a comportamentelor problematice din cauza diversificării ofertei de jocuri de noroc tot mai atractive. Deși pentru majoritatea jucătorilor, practicile de joc de noroc rămân ocazionale sau recreative, studii recente de prevalență evidențiază o tendință de creștere a practicilor excesive. Între 2014 și 2019, numărul jucătorilor cu risc moderat s-a stabilizat la un nivel ridicat - aproximativ 1 000 000 de persoane, în timp ce numărul persoanelor care se confruntă cu probleme de joc excesiv a crescut semnificativ în aceeași perioadă, afectând aproape 370 000 de persoane (față de 200 000 în 2014). Studiile evidențiază, de asemenea, practicarea jocurilor de noroc de către minori, în ciuda interdicției legale. Prevenirea practicării excesive a jocurilor de noroc reprezintă atât obiectivul principal al politicilor statului francez în domeniu, definit astfel conform articolului [L-320-3](#) aferent Codului securității interne, cât și cheia de boltă a reglementării acestui sector, care justifică limitarea și supravegherea strictă a ofertei și a consumului de jocuri, precum și controlul exploatarea acestora.

Potrivit Secțiunii I (Principii generale) a Ordinului, operatorii, cazinourile și cluburile de jocuri de noroc prezintă anual ANJ planul de acțiune în vederea prevenirii jocurilor de noroc excesive și practicării jocurilor de noroc de către minori, precum și promovării jocurilor de noroc rezonabile. Acest plan este elaborat în conformitate cu prezentul cadru de referință. Cu această ocazie operatorii vor raporta și asupra implementării planului de acțiune din anul precedent. ANJ evaluează rezultatele măsurilor luate de operatori, aprobă planurile pentru anul viitor și eventual formulează recomandări.

Secțiunea a II-a stipulează că operatorii trebuie să asigure un nivel deosebit de ridicat de protecție jucătorilor. În acest sens, Ghidul de implementare recomandă operatorilor să evalueze potențialul de dependență a ofertei jocurilor de noroc și atractivitatea acesteia pentru minori, înainte și după furnizarea ofertei. *A priori*, evaluarea trebuie să facă o estimare a riscurilor potențiale asupra dependenței din punctul de vedere a conceperii ofertei. *A posteriori*, evaluarea trebuie să măsoare impactul efectiv produs de oferta de jocuri de noroc în ceea ce privește jocurile de noroc excesive, bazată în special pe studiul comportamentului jucătorilor. Această evaluare acoperă factorii de risc susceptibili de a provoca sau de a perpetua mecanisme psihologice favorabile pierderii controlului și practicilor excesive de jocuri de noroc, precum și impactul asupra minorilor.

Menționăm că prezentul cadru de referință este format din 8 articole tematice, fiecare referitoare la o obligație: plan anual de acțiune privind prevenirea jocurilor de noroc excesive sau patologice și protecția minorilor; proiectarea ofertei de joc; promovarea ofertei de joc; protecția minorilor; mecanisme de moderare și protecție a jocului puse la dispoziția jucătorilor; mesaje de avertizare legate de riscurile jocurilor de noroc excesive sau patologice; identificarea și sprijinirea jucătorilor excesivi sau patologici; organizare internă și instruire.

Fiecare articol este împărțit în 3 părți: pentru fiecare dintre obligații sunt indicate prevederile legislative și reglementările de referință, principiile generale definite de texte, însoțite, după caz, de interpretarea acestora de către ANJ (autoritatea în materie), liniile directe de implementare precum și recomandări și exemple de bune practici.

Acest cadru include, de asemenea, obligațiile operatorilor, organizate pe 4 teme: designul ofertei de joc; promovarea ofertei de joc; protecția minorilor; identificarea și sprijinirea jucătorilor excesivi sau patologici. Documentul include o clauză de revizuire care prevede o evaluare inițială a punerii în aplicare a acestui cadru la un an de la intrarea sa în vigoare.

Pentru mai multe informații cu privire la adoptarea cadrului de referință privind prevenirea jocurilor de noroc practicate excesiv și protecția minorilor, poate fi accesat următorul [document](#) elaborat de ANJ.

Potrivit unei [comunicări](#) ANJ din 28.01.2022 privind elaborarea planurilor de acțiune “Joc responsabil”, ANJ a identificat două mari probleme de sănătate publică asupra cărora trebuie să se concentreze eforturile operatorilor de jocuri de noroc în 2022: protecția minorilor, respectiv identificarea și sprijinirea jucătorilor excesivi. Astfel, operatorii sunt sfătuiți să implementeze următoarele acțiuni concrete:

În ceea ce privește prevenirea jocurilor de noroc în cazul minorilor:

- consolidarea informațiilor cu privire la interzicerea jocurilor de noroc pentru minori pe toate jocurile de noroc și mijloacele de comunicare, în special printr-un logo standardizat și mai vizibil;
- restricționarea accesului minorilor pe site-urile web ale operatorilor și la conturile de rețele sociale;
- generalizarea disponibilității software-ului de control parental;
- verificarea identității jucătorilor și limitarea eludării interdicției privind jocurile de noroc de către minori.

În ceea ce privește identificarea și sprijinirea jucătorilor cu probleme:

- utilizarea definiției dependenței de jocuri de noroc adoptată de ANJ (indicele ICJE, [indicele canadian al jocurilor de noroc excesive](#)) în cadrul zilei de studiu științific din 21 septembrie;
- configurarea sau consolidarea sistemelor de identificare pentru detectarea cât mai rapidă a jocurilor problematice și a practicilor de joc excesive;
- propunerea de soluții de suport adaptate nivelului de risc identificat până la limitarea sau neutralizarea capacității de joc a jucătorului;
- utilizarea de instrumente de „cunoaștere a clienților” pentru a implementa acțiuni de prevenire specifice;
- generalizarea instrumentelor care facilitează jucătorilor controlul asupra activității de joc (urmărirea pierderilor sau compararea practicii de joc față de un standard de referință).

GERMANIA

Legislația privind jocurile de noroc este reglementată la nivel de land în conformitate cu prevederile [Tratatului între landuri privind jocurile de noroc](#) (Glücksspielstaatsvertrag 2021), amendat pentru a patra oară în 2021 și ratificat de către toate cele 16 landuri.

Menționăm că Tratatul între landuri privind jocurile de noroc are drept scop uniformizarea legislației în fiecare land federal, nefiind o lege cu caracter obligatoriu, ci mai degrabă un acord, în timp ce implementarea revine în responsabilitatea landurilor.

Potrivit articolului 1, Tratatul își propune în linii mari următoarele obiective:

- prevenirea dependenței de jocurile de noroc și pariuri, precum și crearea de condiții pentru combaterea eficientă a dependenței de jocurile de noroc;
- orientarea dorinței naturale de joc a populației către canale optimizate și monitorizare, precum și contracararea dezvoltării și răspândirii jocurilor de noroc ilegale;
- asigurarea protecției minorilor și jucătorilor minori;
- asigurarea desfășurării corecte a jocurilor de noroc, astfel încât jucătorii să fie protejați împotriva practicilor frauduloase și să fie prevenită apariția infracțiunilor ca fenomen asociat al jocurilor de noroc;
- prevenirea riscurilor la adresa integrității competiției sportive (referitoare la organizarea și intermedierea pariurilor sportive).

Realizarea acestor obiective necesită adoptarea de măsuri diferite pentru fiecare dintre tipurile de jocuri de noroc, astfel încât să se țină seama de potențialele riscuri de dependență, fraudă, manipulare și infracționalitate specifice fiecăreia dintre acestea.

Articolul 6 prevede următoarele:

(1) Organizatorii și intermediarii de jocuri de noroc sunt obligați să asigure protecția minorilor și jucătorilor, să încurajeze jucătorii să se angajeze în jocuri responsabile și să prevină dependența de jocurile de noroc.

(2) În aceste scopuri, organizatorii și intermediarii de jocuri de noroc publice trebuie să dezvolte și să implementeze *concepte sociale*. *Conceptele sociale* au rolul de a stabili măsurile care vor fi luate pentru a preveni și remedia efectele nocive din punct de vedere social ale jocurilor de noroc. *Conceptele sociale trebuie să fie adaptate diferitelor tipuri de jocuri de noroc și trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:*

1. Numirea ofițerilor responsabili pentru conceptul social împreună cu titularul autorizației (licenței) în conformitate cu prevederile articolul 4 și, în cazul jocurilor de noroc terestre, desemnarea unui persoane responsabile la fața locului;

2. Luarea în considerare a preocupărilor prevăzute la paragraful 1 în cadrul comunicării interne a societății, publicitate și sponsorizare;

3. Organizarea de cursuri periodice de formare pentru personalul de supraveghere din locațiile terestre, precum și pentru titularii de autorizații (licențe) în conformitate cu prevederile articolului 4 și pentru intermediari, în conformitate cu subparagraful 1, cu implicarea unor terți cu calificări în domeniul tratamentului și pedagogiei în materie de dependență, având următorul conținut minim:

a) temeiuri juridice pentru protecția minorilor și a jucătorilor, ținând seama de diferitele forme de jocuri de noroc,

b) cunoștințe privind dependența de jocurile de noroc, inclusiv oferte de ajutor independente de furnizorul de jocuri de noroc, și

c) abilități de acțiune, în special în ceea ce privește detectarea timpurie a comportamentelor de joc și comunicarea cu jucătorii.

4. Punerea în aplicare a protecției minorilor și verificării actelor de identitate, inclusiv compararea acestora cu lista de persoane indezirabile (lista neagră);

5. Clarificări în conformitate cu articolul 7, inclusiv acordarea de consultanță telefonică la un număr de telefon unic la nivel național și furnizarea de informații cu următorul conținut:

a) riscul de dependență și posibilele consecințe negative ale diferitelor jocuri de noroc,

b) interzicerea participării minorilor,

c) sfaturi privind comportamentul responsabil în materie de jocuri de noroc,

d) posibilitatea ca jucătorul să își evalueze propriul comportament de joc și riscul personal,

e) informații privind furnizarea de ajutor, suplimentar celui acordat de titular/ operator; în cazul jocurilor de noroc pe internet, trebuie facilitat accesul direct la domeniile de internet ale instituțiilor independente de consultanță (...) și procedurile de blocare;

f) procedura de blocare.

6. Detectarea timpurie;

7. Intervenția timpurie și informarea cu privire la centrele regionale de consiliere în materie de dependență și furnizarea de sprijin suplimentar;

8. Punerea în aplicare a procedurii de excludere (blocare), autoexcludere (autoblocare) și excluderea (blocare) de către terți;

9. Documentarea continuă a măsurilor luate în legătură cu efectele jocurilor de noroc asupra comportamentului de joc și apariția dependenței de jocuri de noroc, precum și în vederea evaluării măsurilor luate pentru protejarea minorilor și jucătorilor;

10. Efectuarea de raportări către autoritățile de supraveghere a jocurilor de noroc sau către alte autorități competente, la fiecare doi ani, pe baza documentației prevăzute la subparagraful 9.

Potrivit paragrafului (3) din cadrul articolului 6 al Tratatului, personalul de conducere al operatorilor de jocuri de noroc nu poate fi remunerat în funcție de cifra de afaceri. Personalul angajat în locațiile terestre aferente jocurilor de noroc, precum și personalul aferent jocurilor de noroc online este exclus de la practicarea jocurilor de noroc. De asemenea, organizatorii și intermediarii (brokerii) jocurilor de noroc au dreptul și, la cererea autorității competente, sunt obligați să pună la dispoziția landurilor date anonimizate, colectate în legătură cu conceptul social, în scopul cercetării dependenței de jocurile de noroc în conformitate prevederile articolului 11 al Tratatului.

Articolul 6c reglementează printre altele stabilirea, în cazul înregistrării jucătorilor de jocuri online, a unei limite individuale de depunere lunară. Limita de depozit stabilită între furnizori nu poate depăși 1000 de euro pe lună. Limita se epuizează atunci când suma depunerilor unui jucător într-o lună calendaristică către toți organizatorii și brokerii de jocuri de noroc pe internet (...) atinge limită de depozit definită individual. Jucătorilor trebuie să li se ofere în orice moment posibilitatea stabilirii de limite suplimentare de pariuri, depuneri și pierderi zilnice, săptămânale sau lunare.

Monitorizarea depunerilor și respectarea limitelor este desfășurată de autoritatea competentă, care se ocupă cu prelucrarea următoarelor date cu caracter personal ale jucătorilor: nume, prenume, data nașterii și localitate, adresă, limita individuală de depunere lunară stabilită pentru toți furnizorii de către jucător, data stabilirii limitei, suma și data constituirii depozitului și valoarea totală a depozitelor efectuate de către jucător.

Potrivit articolului 6e care reglementează măsuri suplimentare privind protecția minorilor și a jucătorilor de jocuri de noroc pe internet se prevede că trebuie asigurată excluderea minorilor și a jucătorilor interziși (blocați) în orice moment, folosindu-se proceduri tehnice adecvate de identificare și autentificare. Specificațiile pentru efectuarea identificării și autentificării jucătorilor pot fi precizate în autorizație. Totodată, jucătorii trebuie să fie informați imediat despre riscurile și posibilele consecințe sociale negative ale jocurilor de noroc. Informațiile privind dependența de jocuri de noroc trebuie făcute disponibile, precum și accesul direct la domeniile de internet ale instituțiilor independente de consiliere.

Potrivit articolului 6i care privește depistarea precoce a dependenței de jocurile de noroc, organizatorii de jocuri de cazinou online, de poker online și de jocuri de slot virtuale, precum și organizatorii și brokerii de pariuri sportive pe internet trebuie să utilizeze, pe cheltuiala proprie, un sistem automatizat bazat pe constatări științifice și algoritmi pentru detectarea precoce a jucătorilor cu risc de dependență de jocuri de noroc și dependență de jocuri de noroc. Sistemul de depistare precoce trebuie să evalueze în orice caz datele care urmează a fi înregistrate în contul de joc și trebuie actualizat periodic. Conceptul social trebuie să definească măsurile care trebuie luate în cazul în care sistemul de detectare precoce a dependenței de jocuri de noroc identifică un jucător care poate fi expus riscului de dependență. Totodată, organizatorilor de jocuri de noroc pe internet le revine obligația să înregistreze corect toate datele necesare pentru supravegherea jocurilor de noroc, să le stocheze digital, astfel încât să nu poată fi modificate, și să permită controlul electronic în orice moment, inclusiv accesul direct al autorității de supraveghere competente.

În cazul pariurilor sportive, a jocurilor de cazinou și poker online, precum și a aparatelor de joc virtuale, organizatorii trebuie să afișeze un buton ușor de recunoscut, care, atunci când este activat, declanșează o blocare (excludere) imediată și pe termen scurt a

jucătorului. Blocarea se încheie fără cerere după 24 de ore de la momentul în care este apăsat butonul. Prin derogare de la prevederile articolului 23, alineatul (5), datele cu caracter personal introduse astfel trebuie să fie șterse în termen de două săptămâni de la expirarea blocării. După apăsarea butonului, nu este permisă solicitarea unei confirmări din partea jucătorului.

Articolul 7 al Tratatului stipulează obligația organizatorilor și intermediarilor de jocuri de noroc de a furniza jucătorilor informații legate de joc înainte de a participa la joc, precum și de a-i informa despre riscurile de dependență ale jocurilor de noroc pe care le oferă, interzicerea participării minorilor și posibilitățile de consiliere și terapie.

Articolul 8 reglementează sistemul de blocare a jucătorilor în vederea protejării jucătorilor și combaterii dependenței de jocurile de noroc. Potrivit articolului 23, dosarul de blocare (excludere) al jucătorului este gestionat la nivel central de către autoritatea competentă. Jucătorii suspendați nu pot participa la jocurile de noroc. Organizatorii și brokerii de jocuri de noroc sunt obligați să identifice jucătorii prin verificarea actelor de identitate sau efectuarea un control de identitate raportat la dosarul de blocare.

Potrivit articolului 8a, organizatorii de jocuri de noroc blochează accesul persoanelor care solicită acest lucru (autoblocare) sau despre care cunosc pe baza observației personalului lor sau pe baza rapoartelor terților sau a altor indicii că sunt expuse riscului de dependență de jocuri de noroc, sunt supraîndatorate, nu își pot îndeplini obligațiile financiare sau și-au stabilit mize de risc disproporționate cu veniturile lor (având interdicție de la terți).

În conformitate cu articolul 11, landurilor le revine obligația asigurării măsurilor de prevenire a dependenței, a ofertelor adecvate de consiliere și cercetărilor științifice privind prevenirea și controlul riscurilor de dependență generate de jocurile de noroc.

Landul Baden-Wuerttemberg:

Potrivit informațiilor furnizate de către [Oficiul privind sănătatea publică](#) aparținând landului Baden-Wuerttemberg, prevederile privind obligativitatea păstrării distanței de 500 m între sălile de jocuri și locurile destinate copiilor și tinerilor vor fi aplicabile și în cazul agențiilor de pariuri. Totodată, în conformitate cu prevederile secțiunii 6 a [Legii privind protecția tinerilor](#), dar și a prevederilor secțiunii 43 a Legii privind jocurile de noroc, tinerilor, care nu au împlinit 18 anii, le este interzis accesul la jocurile de noroc. Aceștia pot juca doar în cadrul festivalurilor folk, târgurilor etc, unde pot fi câștigate bunuri de valoare mică. Operatorii sălilor de jocuri de noroc trebuie să asigure controlul datelor personale ale clienților la intrarea în incintă, iar jucătorilor în cauză le revine obligația prezentării documentelor de identitate.

În conformitate cu secțiunea 7 a Legii privind jocurile de noroc, titularilor de autorizații de funcționare a sălilor de jocuri le revine obligația elaborării și punerii în aplicare a conceptului social, în acest sens autoritățile punându-le la dispoziție [materiale informative și suport specific](#). Potrivit acestei prevederi, operatorii de săli de jocuri de noroc sunt obligați să încurajeze jucătorii să joace în mod responsabil și să prevină dezvoltarea dependenței de jocurile de noroc. În acest scop, jucătorii trebuie să fie informați cu privire la pro-

babilitatea de a câștiga și de a pierde, la riscul de dependență de aparatele de joc și de celelalte jocuri disponibile, la interdicția de ședere a minorilor în sălile de jocuri de noroc și la opțiunile de consiliere și terapie. Pe de altă parte, *conceptul social* presupune și o altă componentă, respectiv obligația pregătirii furnizorilor de jocuri de noroc în conformitate cu un [Curriculum](#) special conceput de autorități în acest sens. De asemenea, sunt prevăzute și [centre de consiliere](#) în vederea pregătirii angajaților din domeniul jocurilor de noroc.

Potrivit [secțiunii 33c](#), para.2, punctul 1, aparținând Reglementărilor activităților comerciale, autorizația de funcționare nu va fi eliberată în cazul următoarelor persoane:

- celor care au comis o infracțiune, furt, delapidare, extorcare de fonduri, primire de bunuri furate, spălare de bani, fraudă, abuz de încredere, organizare ilegală a unui joc de noroc, participare la un joc de noroc ilegal sau care au fost condamnați pentru o infracțiune în temeiul [articolului 27](#) din Legea privind protecția tinerilor;
- celor care nu pot dovedi obținerea din partea unei camere de industrie și comerț a certificatului care atestă instruirea în privința jucătorilor și protecției tinerilor;
- celor care nu pot dovedi deținerea unui concept social, elaborat de către o instituție recunoscută public în acest sens, în cadrul căruia sunt explicate măsurile de prevenire a efectelor dăunătoare din punct de vedere social ale jocurilor de noroc.

În conformitate cu secțiunea [33d](#), para. 2, autorizația de funcționare poate fi acordată acelor operatori care beneficiază de un certificat de autorizare din parte Oficiul Federal de Poliție Criminală.

Totodată, în conformitate cu prevederile [secțiunii 33j](#), autorizația de funcționare poate fi acordată pe timp limitat și sub rezerva îndeplinirii unor condiții, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a proteja publicul larg, oaspeții sau rezidenții limitei de proprietate a unității, respectiv proprietățile învecinate, de pericole, dezavantaje sau neplăceri semnificative; includerea, modificarea și adăugarea ulterioară de condiții este, de asemenea, permisă în aceleași condiții.

Krefeld

În [Krefeld](#), aparținând de landul Renania de Nord- Westfalia, sălile de jocuri de noroc trebuie plasate la o distanță minimă de 350 metri (măsurată în linie dreaptă) de alte săli de jocuri. De asemenea, trebuie păstrată o distanță minimă de 350 metri între orice unitate comercială având drept obiect de activitate jocurile de noroc și vreun amplasament destinat copiilor și tinerilor, precum o școală, grădiniță, teren de joacă, cămin. În conformitate cu prevederile [secțiunii 16](#), para. 4 aparținând Legii de implementare a Tratatului între landuri cu privire la jocurile de noroc, este permisă o derogare de la regulile mai sus expuse, în sensul aplicării unei distanțe minime mai mici de 100 m între sălile de jocuri cu respectarea unor condiții privind amplasarea echipamentelor de joc, instruirea personalului, verificarea disponibilității și cantității materialelor informative privind riscul de dependență și posibilele consecințe negative ale jocurilor de noroc.

Menționăm că sălile de jocuri de noroc nu pot fi deschise în clădiri în care există și alte astfel de unități, precum centrele comerciale sau gări, nefiind permise nici sălile de jocuri multiple. Sălile de jocuri mecanice trebuie să dețină autorizație de construire. Tinerilor minori le este interzis accesul în sălile de jocuri. Este interzis ca sălile de jocuri să dețină un design exterior evident/ ostentativ sau panouri publicitare. Operatorul unei săli de jocuri trebuie să elaboreze un concept social care să includă măsurile care urmează să fie luate pentru a preveni efectele dăunătoare din punct de vedere social ale jocurilor de noroc precum și modul de remediere a acestora (aici fiind incluse și cursurile de formare a personalului). Autorizația de funcționare poate fi acordată pentru o perioadă de maxim 7 ani, putând fi revocată sau condiționată suplimentar de îndeplinirea altor dispoziții.

Baza legală pentru autorizarea unui astfel de amplasament o reprezintă următoarele acte normative:

- Codul Comercial, [secțiunea 33i](#);
- Tratatul între landuri privind jocurile de noroc, secțiunea 7, articolul 24;
- [Legea de implementare](#) a Tratatului între landuri privind jocurile de noroc, [secțiunea 16](#);
- [Ordonanța privind jocurile de noroc \(SpielV\)](#).

SPANIA

[Legea 13/2011](#) are drept obiect reglementarea activității jocurilor de noroc³, precum și a competențelor Comisiei Naționale a Jocurilor de Noroc. Potrivit legii, organismul veghează și asigură integritatea, securitatea, fiabilitatea și transparența operațiunilor de jocuri de noroc, precum și respectarea reglementărilor în vigoare și a condițiilor stabilite pentru exploatarea acestora. Totodată, Comisia are rolul de a gestiona cererea de jocuri de noroc, evitând exploatarea acestora în scopuri frauduloase și stabilind un cadru adecvat pentru protejarea minorilor și prevenirea dezvoltării fenomenului de dependență.

Potrivit articolului 8 privind protecția consumatorului și politicile de joc responsabil, exercitarea activităților de joc va fi abordată prin intermediul unei politici cuprinzătoare de responsabilitate socială corporativă. Astfel, participarea la jocurile de noroc este considerată un fenomen complex, presupunând prevenire, conștientizare, intervenție și control, precum și remediere. Acțiunile preventive au drept scop sensibilizarea, informarea și diseminarea bunelor practici de joc, precum și a posibilelor efecte pe care le pot avea practicile de joc iresponsabil.

Operatorilor de jocuri de noroc le revine obligația întocmirii unui plan de măsuri privind atenuarea posibilelor efecte nocive ale jocurilor de noroc asupra persoanelor și încorporării regulilor de bază ale politicii de joc responsabil. Din punctul de vedere al protecției consumatorilor, operatorii trebuie:

³ Legea 23/2022 pentru modificarea Legii 13/2011 privind reglementarea activității jocurilor de noroc a fost adoptată la 2 noiembrie 2022 și poate fi consultată la următorul [link](#).

- a) să acorde atenția cuvenită grupurilor de risc;
- b) să furnizeze publicului informații necesare pentru a putea face o alegere în cunoștință de cauză în privința jocurilor de noroc, promovând atitudini moderate, necompulsive și responsabile;
- c) să informeze (în funcție de natura și mijloacele utilizate în fiecare joc) cu privire la interdicția de participare a minorilor sau a persoanelor incluse în Registrul general de interdicții în domeniul jocurilor de noroc sau în Registrul persoanelor aflate în legătură cu operatorii de jocuri de noroc.

De asemenea, operatorilor de jocuri de noroc le este interzisă acordarea de împruturi sau orice altă formă de creditare/ asistență financiară jucătorilor.

Conform legii, Guvernul va înființa un [Registru general al interdicțiilor de acces la jocurile de noroc](#) și va îndemna diferitele autorități regionale responsabile pentru registrele corespunzătoare de interdicții de acces la jocurile de noroc, să semneze acorduri de colaborare pentru realizarea interconectării automate între diferitele sisteme informatice ale registrelor, precum și să efectueze modificările de natură informatică și de reglementare necesare pentru punerea în aplicare a acestora. Astfel, fiecare comunitate beneficiază de dreptul de a-și configura propriul registru de jucători interziși, stabilind parametrii cei mai potriviți în vederea obținerii unei protecții eficiente a jucătorilor. Configurațiile specifice fiecărei comunități pot fi consultate [aici](#).

Potrivit articolului 11 al [Decretului Regal nr.958/2020](#) privind comunicările comerciale privind jocurile de noroc, operatorilor de jocuri de noroc le sunt interzise comunicările comerciale directe sau indirecte adresate minorilor. Toate comunicările comerciale trebuie să conțină un avertisment cu privire la interdicția de a juca aplicată minorilor, de tipul “nu minorii” sau “+18”.

În conformitate cu articolul 30, operatorilor portalurilor web și aplicațiilor mobile le revine obligația furnizării unui legături directe (link) către informațiile cu privire la practicarea [jocului responsabil](#) (“*Juego seguro*” sau „*Juego responsable*”). Astfel, operatorii vor permite accesul jucătorilor către portalurile publice privind jocurile de noroc puse la dispoziție de către autoritatea de reglementare în materie. Operatorii jocurilor de noroc vor furniza jucătorilor și un alt link care va oferi informații cu privire la autorizația/licența de funcționare (“*Juego autorizado*”) și acces către site-ul oficial al autorității responsabile de reglementarea jocurilor de noroc.

Potrivit articolul 31, operatorii de jocuri de noroc vor activa un serviciu telefonic de asistență pentru clienți prin intermediul căruia vor fi furnizate informații și asistență privind aspectele legate de jocurile de noroc sigure. Prin intermediul acestui tip de serviciu, furnizat cel puțin în limba spaniolă, la un tarif normal, vor fi furnizate informații cu privire la următoarele subiecte:

- riscurile pe care le poate genera practicarea jocurilor de noroc;
- posibilitatea de a efectua un test de autoevaluare;
- posibilitatea autoexcluderii;

- serviciile publice de prevenire și îngrijire a tulburărilor asociate jocurilor de noroc, oferite în cadrul centrelor de tratament aparținând sistemului național de sănătate sau altor instituții.

Acest tip de serviciu va fi prestat direct de către operator, individual sau în comun cu alți operatori sau prin intermediul unor terți, pe baza semnării unui acord în acest sens, comunicat ulterior autorității de reglementare. Numărul de telefon va fi vizibil, cel puțin, în secțiunea privind jocul responsabil situată pe pagina principală a operatorului.

Conform Capitolului III al Decretului (articolele 34 și 35), titularilor de licențe de operare le revine obligația detectării comportamentului de risc al jucătorilor. Aceștia trebuie să elaboreze mecanisme și protocoale în acest scop, utilizând criterii și indicatori obiectivi, precum frecvența și durata participării, caracteristicile depozitelor sau alte caracteristici cantitative sau calitative relevante. În cazul în care a fost identificat un comportament de joc riscant la un jucător, titularul licenței trebuie să ia măsuri și să contacteze jucătorul. Comunicarea comercială cu jucătorul trebuie, de asemenea, întreruptă. Titularul licenței trebuie să îl informeze pe jucător cu privire la comportamentul și cheltuielile sale de joc și în legătură cu orice modificări ale acestora, precum și să-i indice posibilitatea de a se autoevalua sau autoexcluce.

Până la data de 31 ianuarie a fiecărui an, operatorul îi revine obligația de a comunica autorității de reglementare a jocurilor de noroc versiunea actualizată a descrierii de bază a mecanismelor și protocoalelor implementate pentru depistarea comportamentelor de risc, protocolul de acțiune în cazul depistării acestor comportamente, numărul total de persoane cu comportament de risc depistate în cursul anului precedent în conformitate cu mecanismele stabilite, precum și acțiunile desfășurate, urmările și efectul acestora.

Articolul 35 reglementează suspendarea conturilor de jocuri de noroc ca urmare a autoexcluderii. În acest sens, operatorul informat cu privire la înregistrarea unui jucător în cadrul Registrului general al interdicțiilor de acces la jocurile de noroc va suspenda contul de joc al acestuia și îl va notifica cu privire la consecințe.

Recent, în 2021, guvernul spaniol a pus în dezbatere [proiectul](#) unui nou decret regal cu privire la dezvoltarea unor medii de joc mai sigure pentru jucători. Capitolul III stabilește în cadrul a 3 secțiuni distincte un set de măsuri suplimentare de protecție, adresate anumitor grupuri de jucători. Secțiunea 1 prevede următoarele obligații pentru operatori:

- trimiterea unui mesaj specific pentru jucătorii cu un comportament de joc compulsiv, un rezumat lunar al activității lor de joc, precum și interzicerea anumitor mijloace de plată cât timp își mențin comportamentul de joc;

- configurarea unui mesaj personalizat pentru jucătorii tineri, precum și interzicerea oferirii de cadouri și altor avantaje acestora.

Secțiunea 2 prevede stabilirea unui set de obligații pentru operatorii jocurilor de noroc în legătură cu jucătorii care manifestă un comportament de risc. În acest sens, pe lângă identificarea corectă a acestor jucători, operatorii trebuie să instituie o serie de măsuri de protecție suplimentare, cum ar fi stabilirea unei interacțiuni specifice, excluderea acestora din activitățile promoționale și a listei clienților privilegiați, aplicarea restricțiilor privind comunicările comerciale, limitarea mijloacelor de plată utilizate (operatorul nu pot accepta

efectuarea de plăți cu carduri de credit de către jucător) și impunerea unor măsuri de diligență cu privire la resursele financiare ale acestui tip de jucători. În acest ultim caz, jucătorilor li se aplică măsura suspendării imediate din activitatea de jocuri de noroc pentru cel puțin 3 luni dacă în urma evaluării efectuate de către operator se dovedește utilizarea de fonduri provenite din vânzarea de bunuri, acțiuni sau alte valori mobiliare, moșteniri, cadouri, împrumuturi sau credite.

Secțiunea 3 conține o serie de măsuri destinate jucătorilor care s-au autoexclus, precum suspendarea conturilor lor de joc, restricționarea comunicărilor comerciale destinate acestui grup, trimiterea de mesaje specifice pentru conștientizarea situației proprii sau stabilirea unor procese de monitorizare și detectarea posibilelor furturi de identitate de către participanții înregistrați în Registrul general de interdicere a accesului la jocurile de noroc.

Legislația actuală nu prevede măsuri speciale pentru anumite grupuri vulnerabile, însă potrivit articolului 14 al [Ordinului HAP/1370/2014](#) privind regulamentul de funcționare a sloturilor (slot machine), înainte de începerea sesiunii de joc, un jucător trebuie să determine timpul maxim pe care îl va petrece jucând și suma maximă cu care este dispus să-și reducă contul de joc pe parcursul sesiunii respective. În cazul în care jucătorul dorește să înceapă o nouă sesiune de jocuri la mai puțin de 60 de minute de cea anterioară, atunci operatorului îi revine obligația de a activa o notificare cu privire la importanța jocului responsabil și posibilele consecințe negative ale jocurilor de noroc. În acest scop, în cadrul notificării mai sus menționate, operatorul va include un link care permite redirectionarea către informațiile privind acțiunile preventive împotriva jocurilor de noroc patologice cuprinse în Planul său operațional, precum și, după caz, către cele prevăzute de Direcția Generală pentru Reglementarea Organizării Jocului (DGOJ).

Legislația spaniolă prevede limite maxime de depunere pentru jucători, respectiv 600 euro/zi, 1500 euro/săptămână și 3000 euro/lună. Titularii de licențe trebuie să permită jucătorilor să-și stabilească și limite de depunere mai mici. De asemenea, jucătorii pot solicita și stabilirea unor limite de depunere mai mari sau chiar să joace fără limite prestabilite, dacă îndeplinesc următoarele trei condiții:

- 1) jucătorul trebuie să completeze un test de depistare a dependenței de jocurile de noroc, respectiv un test de responsabilitate în materie de jocuri de noroc; testele sunt elaborate de DGOJ, noile limite fiind disponibile într-o săptămână de la efectuarea cu succes a testării;

- 2) la o a doua cerere din partea jucătorului de majorare sau de eliminare a limitelor de depozit, operatorul efectuează o analiză a istoricului jucătorului pe baza aspectelor semnalate de DGOJ referitoare la profilul jucătorilor, comportamentul de joc și caracteristicile dependenței de jocuri de noroc; la trei zile de la obținerea unui rezultat pozitiv, jucătorului îi vor fi aprobate noile limite;

- 3) majorarea unei limite poate fi solicitată de către jucător la minim trei luni de la ultima modificare.

De asemenea, titularii de licențe trebuie să permită jucătorilor stabilirea limitelor de timp de joc, precum și excluderea voluntară.

Reglementările cu privire la autorizarea și amplasarea sălilor de jocuri de noroc în orașe, în Madrid și Valencia, pot fi consultate mai jos:

Comunitatea Madrid

Potrivit [Statutului de autonomie al Comunității Madrid](#), respectiv articolului 26, aliniatul 1, punctul 29, Comunitatea Madrid deține jurisdicție exclusivă asupra organizării cazinourilor, jocurilor de noroc și pariurilor, cu excepția pariurilor mutuale sportive și caritabile. În vederea exercitării acestor atribuții, a fost aprobată [Legea nr.6/2001](#) privind jocurile de noroc în Comunitatea Madrid, care stabilește, printre altele, în cadrul articolului 2.1 (litera b și c) că planificarea jocurilor de noroc și pariurilor, precum și a cazinourilor revine în responsabilitatea Guvernului Comunității Madrid. Astfel, jocurile de noroc reprezintă o activitate reglementată, supusă autorizării prealabile și controlului ulterior din partea autorităților publice. Administrația stabilește mecanismele care conferă securitate jucătorilor și care oferă totodată protecție minorilor și populației vulnerabile în practicarea acestor activități. Încă de acum 3 ani, Guvernul Comunității Madrid stabilea prin intermediul [Decretului 42/2019](#) menținerea unei distanțe minime, de 100 metri, între sălile de jocuri de noroc/ pariuri și unitățile de învățământ. De asemenea, se preciza că suprafața barului/cantinei din interiorul sălilor de jocuri nu poate depăși 50% din suprafața destinată jocurilor de noroc.

În prezent, potrivit [Decretului nr.19/2022](#), respectiv a articolului 2, punctul 1, acordarea de noi autorizații de funcționare a sălilor de jocuri de noroc/ pariuri în Comunitatea Madrid, nu poate depăși 1% din numărul total al autorizațiilor aflate în vigoare la data de 31 decembrie a anului precedent. Doar în cazul în care numărul autorizațiilor este mai mic de 1%, se poate acorda autorizația de funcționare unei noi unități. Menționăm că la articolul 4 sunt definite zonele care dețin o concentrare mare de săli de jocuri de noroc/ pariuri, respectiv cele care la 1 ianuarie 2021 au un număr mai mare de 10 unități autorizate și care au o populație mai mare de 100.000 locuitori. În aceste zone există o mare probabilitate ca noile săli de jocuri/pariuri să nu fie autorizate.

Potrivit articolului 5, zona unde există o sală de jocuri de noroc/ pariuri, care este situată la mai puțin de 100 metri de accesul într-o unitate de învățământ, este considerată ca beneficiind de protecție specială. În acest sens, sălile de jocuri trebuie dotate în zonele de acces cu prezență fizică obligatorie și permanentă în vederea îndeplinirii funcției de control a jucătorilor la intrarea în unitate. Accesul jucătorilor poate fi realizat și prin intermediul unui sistem omologat, care dispune de bariere fizice, a căror deschidere poate fi efectuată doar de responsabilul serviciului de control, după efectuarea identificării jucătorului.

Potrivit articolului 6, punctul 1, deschiderea și exploatarea unei săli de jocuri/ pariuri nu va fi autorizată atunci când o altă unitate de jocuri de noroc este deja autorizată sau se află în curs de autorizare, fiind localizată la o distanță mai mică de 300 de metri.

Potrivit articolului 7, instituțiile financiare nu pot instala ATM-uri în cadrul sălilor de jocuri/ pariuri. În cadrul acestor unități, este interzisă acordarea de credite, împrumuturi, în numerar sau sub altă formă de asistență financiară jucătorilor sau pariorilor. În sălile de jocuri/ pariuri nu va fi permisă oferirea de băuturi gratuite sau la un preț mai mic decât prețul pieței, nici oferirea de jocuri gratuite sau la un preț mai mic decât prețul stabilit.

Articolul 8 reglementează semnalizarea exterioară a sălilor de jocuri. Astfel, pe fațadele sau pereții exteriori ai sălilor de jocuri nu poate apărea niciun fel de mesaj sau imagini statice sau în mișcare (cu sunet) în care să se facă referire la jocurile de noroc. Este interzisă afișarea de informații cu privire la cuantumul premiilor sau la coeficientul pariurilor pe fațadele și pereții exteriori ai incintei.

În conformitate cu articolul 10, în vederea reautorizării unei săli de jocuri este necesar ca unității să nu-i fi fost aplicată, în ultimii trei ani, o sancțiune în legătură cu accesul și practicarea jocurilor de noroc de către minori și de către persoanele care au interdicție.

Comunitatea Valenciană

[Articolul 49](#), punctul 1, aliniatul 31^a din Statutul de autonomie al Comunității Valenciene reglementează, printre altele, competența exclusivă a comunității cu privire la organizarea activității cazinourilor și jocurilor de noroc, cu excepția pariurilor sportive mutuale.

Astfel, în conformitate cu articolul 17 al [Legii nr.1/2020](#) privind jocurilor de noroc și prevenirea jocurilor de noroc patologice în Comunitatea Valenciană, jucătorilor le revine obligația de a se identifica în fața operatorilor de jocuri de noroc, de a respecta regulile și regulamentele jocurilor la care participă, de a juca responsabil și bineînțeles de a folosi în mod corespunzător echipamentele și aparatele din unitate. Potrivit articolul 18 (a), minorii nu au voie să participe la jocurile de noroc, cu excepția utilizării aparatelor de tip A (care nu oferă jucătorilor niciun fel de premiu în bani, direct sau indirect, ci doar recompense, precum vouchere sau jucării). În conformitate cu articolul 19 (a), organizatorii sălilor de jocuri nu au voie să permită accesul minorilor în incinte.

Potrivit articolul 45, punctul 5) privind spațiile alocate jocurilor de noroc, sălile de jocuri de noroc și alte spații dedicate instalării de aparate de joc trebuie să respecte amplasarea la o distanță mai mare de 850 metri de unitățile de învățământ, precum școlile gimnaziale, liceele, școlile profesionale etc., acreditate de Ministerul responsabil cu educația. Această restricție nu se aplică unităților de jocuri de noroc situate în afara zonelor rezidențiale.

De asemenea, la punctul 6 al articolului 45 se menționează că sălile de bingo, sălile de jocuri de noroc și sălile de pariuri trebuie să fie situate la cel puțin 500 metri față de altă unitate care are obiect de activitate asemănător. Reglementarea orelor de deschidere și de închidere, a condițiilor de funcționare a unităților și a interdicțiilor de acces trebuie să fie stabilite prin regulament. Distanțele menționate mai sus trebuie măsurate luând ca punct de referință ușile de acces ale unității de jocuri de noroc și urmând cel mai scurt drum, care este considerat din punct de vedere legal domeniu public, utilizat de pietoni. Specificația tehnică pentru măsurarea acestor distanțe trebuie stabilită prin regulament.

Sălile de jocuri de noroc/ pariuri nu pot fi amplasate în zonele vulnerabile definite astfel în conformitate cu articolul 25 din [Legea nr. 3/2019 privind serviciile sociale incluzive](#). Zonele vulnerabile sunt definite ca fiind locuri pe teritoriul Comunității Valenciene care, datorită caracteristicilor lor urbanistice/ rezidențiale, sociale, de ocupare a forței de muncă sau economice, necesită o acțiune cuprinzătoare. Pentru a garanta echitatea teritorială, administrațiile publice competente vor alocă mijloace economice, umane, materiale și orice

alte mijloace considerate adecvate pentru a promova calitatea vieții cetățenilor, stabilind măsuri de discriminare pozitivă în acțiunile alocate zonelor vulnerabile. În zonele vulnerabile, administrațiile publice asigură și adaptează resursele și echipamentele necesare pentru dezvoltarea programelor de acțiune comunitară, garantând participarea cetățenilor.

În unitățile autorizate pentru practicarea jocurilor de noroc nu se pot stabili zone pentru fumători. Totodată, în unitățile unde se practică jocuri de noroc nu pot fi furnizate informații cu privire la produsele de creditare sau despre entități care oferă servicii financiare jucătorilor.

Potrivit articolului 49, punctul 3, sălile de jocuri de noroc primesc autorizație de funcționare pe o perioadă de 10 ani, care poate fi prelungită pentru o perioadă similară, cu condiția îndeplinirii cerințelor impuse de reglementările în vigoare.

SUEDIA

Potrivit Capitolului 14 (secțiunea 1) al [Legii privind jocurile de noroc \(2018:1138\)](#) având drept temă jocul de noroc responsabil, cerințele cu privire la obligația de diligență (*duty of care*) se aplică tuturor operatorilor care dețin o licență privind organizarea jocurilor de noroc în Suedia. Astfel, titularii licențelor trebuie să se asigure că aspectele privind protecția socială și a sănătății sunt luate în considerare în cadrul operațiunilor de jocuri de noroc în vederea protejării jucătorilor de practica jocului excesiv precum și în vederea reducerii nevoii de a juca atunci când situația o impune.

Obligația de diligență implică contracararea practicării excesive a jocurilor de noroc prin monitorizarea continuă a comportamentului de joc. În acest scop, titularului licenței/autorizației de funcționare îi revine obligația prezentării unui plan de acțiune privind îndeplinirea obligației. Planul de acțiune trebuie adaptat segmentului de clienți și produselor furnizate de către titularul de licență. Agenția suedeză pentru jocuri de noroc consideră că planul de acțiune privind îndeplinirea obligației de diligență trebuie să funcționeze ca o procedură internă, relevantă pentru agenții de jocuri de noroc, personalul unităților de jocuri de noroc, precum și pentru cel al cazinourilor. Planul de acțiune ar trebui să reprezinte un document „viu”, permanent actualizat și diseminat în cadrul organizației. Astfel, planul de acțiune poate fi legat și de alte proceduri (precum cele de marketing) interne, iar titularul licenței poate fi nevoit să aducă modificări procedurilor pe baza celor observate.

Persoanele care nu au împlinit 18 ani nu au acces la jocurile de noroc, iar cei cu vârsta sub 20 de ani nu au voie să intre în cazinouri. Jocurile de noroc pot fi accesate doar de către persoanele a căror vârstă poate fi verificată. Limita de vârstă trebuie afișată în locațiile unde sunt organizate jocurile de noroc.

Principalele măsuri care trebuie luate de către operatori în vederea asigurării jocului de noroc responsabil sunt prevăzute în cadrul Secțiunilor 2-12. Elementele cheie se referă la obligația titularilor de licență cu privire la monitorizarea periodică a comportamentului de joc al jucătorilor, evaluarea individuală a riscurilor, aplicarea măsurilor de joc responsabil și urmărirea eficienței măsurilor implementate.

Îndeplinirea obligației de diligență presupune, printre altele, că titularul de licență trebuie să aibă proceduri bine stabilite cu privire la contactul cu jucătorii atunci când suspicionează sau identifică probleme legate de practicarea jocurilor de noroc. Potrivit prevederilor Capitolului 11, secțiunile 1 și 2 din cadrul [Ordonanței privind jocurile de noroc \(2018:1475\)](#), titularilor de licențe le revine obligația documentării tuturor măsurilor privind practicarea jocului responsabil. Indicatorii care denotă modificări în comportamentul de joc, se referă, printre altele, la limitele stabilite de jucător în ceea ce privește depozitele, limitele privind pierderile, timpul de conectare și modificări în comportamentul de joc.

Agenția suedeză pentru jocuri de noroc a observat că titularii de licențe care sunt exceptați de la respectarea prevederilor privind înregistrarea jucătorilor (stipulate în cadrul Capitolului 12, secțiunea 1 a Legii privind jocurile de noroc) au mai puțini indicatori disponibili privind identificarea comportamentului de joc excesiv al jucătorilor decât deținătorii de licențe care își înregistrează jucătorii⁴. În acest sens, legea stipulează că la momentul înregistrării, un jucător trebuie să furnizeze informații cu privire la numele, adresa și codul numeric personal. Titularului de licență îi revine astfel obligația verificării în mod corespunzător a identității jucătorului prin intermediul mijloacelor de identificare electronică sau prin mijloace echivalente. Doar persoanele fizice care dețin adresă permanentă sau rezidență pe termen lung în Suedia se pot înregistra în vederea practicării jocurilor de noroc online. Un jucător nu poate începe să joace înainte verificării identității sale, respectiv a autoexcluderii sale (în conformitate cu prevederile Capitolului 14, secțiunea 12 și 13).

Autoexcluderea presupune ca jucătorul să notifice Agenția cu privire la excluderea sa din toate jocurile de noroc, care necesită înregistrare, pentru o perioadă de timp limitată sau nelimitată. Menționăm că o excludere pe termen nelimitat nu poate fi revocată timp de un an de zile, Agenția fiind obligată să păstreze un registru al jucătorilor excluși/autoexcluși din joc.

Potrivit secțiunii 14, titularilor de licențe le revine obligația instruirii permanente a conducerii și personalului, al cărui obiect de activitate îl reprezintă dezvoltarea produselor, marketing-ului, monitorizarea jocurilor, vânzările și serviciile pentru clienți. În acest caz, formarea profesională presupune conștientizarea și înțelegerea riscurilor asociate jocurilor de noroc și a factorilor care afectează comportamentul jucătorilor în materie de jocuri de noroc.

Potrivit secțiunii 16, titularilor de licențe de operare a jocurilor de noroc le revine obligația informării Autorității polițienești suedeze sau procurorilor atunci când există indicii cu privire la desfășurarea unei activități infracționale în legătură cu jocurile de noroc.

Este posibil ca titularul licenței să fie nevoit să solicite restricții și limitări privind accesul jucătorilor pentru a-i proteja de practicarea jocului de noroc excesiv. Un bun exemplu de restricție este cel al excluderii persoanelor cu suspiciuni sau cu probleme de joc dovedite de la primirea corespondenței de marketing. Un alt exemplu de restricție ar putea fi micșorarea limitei de depunere a unui jucător sau limitarea timpului de joc. În acest sens, limitările de acces se referă la măsuri prin care jucătorului nu i se permite accesul la jocurile titularului de licență. Jucătorii care prezintă manifestări specifice jocului excesiv și incapa-

⁴ https://www.spelinspektionen.se/globalassets/dokument/engelsk/guidance-duty-of-care_.pdf

citare de reducere a nevoii de a juca, trebuie suspendați din jocurile de noroc de către titularul de licență. În funcție de gravitatea indicatorilor detectați, este posibil să fie necesară aplicarea imediată a unor restricții și limitări de acces.

Dintre factorii care trebuie luați în considerare în vederea evaluării riscurilor jucătorilor, Agenția suedeză pentru jocurile de noroc menționează existența unei autoexcluderi și vârsta jucătorilor. Astfel, Agenția atenționează asupra faptului că existența unor probleme anterioare legate de jocurile de noroc reprezintă un factor de risc pentru dezvoltarea unui comportament excesiv de joc. Pe de altă parte, cu cât jucătorii sunt mai tineri, cu atât riscul de a dezvolta un comportament excesiv de joc crește. Autoritatea suedeză pentru jocuri de noroc, consideră prin urmare că jucătorii tineri, între 18 și 24 de ani de ani, reprezintă un grup care merită o atenție sporită. Pentru mai multe informații cu privire la factorii de risc și comportamentul de joc, Agenția pune la dispoziție informații suplimentare la următorul [link](#).

ȚĂRILE DE JOS

Autoritatea pentru jocuri de noroc a adoptat [Normele](#) privind politicile de prevenire a dependenței de jocurile de noroc în conformitate cu prevederile Legii privind pariurile și jocurile de noroc, [Decretului](#) privind recrutarea, publicitatea și prevenirea dependenței de jocurile de noroc, [Regulamentului](#) privind recrutarea, publicitatea și prevenirea dependenței de jocurile de noroc, respectiv Legii privind dreptul administrativ.

Prevenirea dependenței de jocuri de noroc este unul dintre cele mai importante obiective ale politicii olandeze privind jocurile de noroc. Deținătorului de licență îi revine obligația verificării identității și vârstei jucătorilor înainte de înregistrare, interzicându-le accesul minorilor. Respectarea acestor prevederi este atent supravegheată de către Autoritatea pentru jocuri de noroc.

Se consideră că punctul de plecare al politicii de prevenire a dependenței îl reprezintă conceptul de „joc responsabil”, guvernul, jucătorii și titularii de licențe având propria arie de responsabilitate. Guvernul stabilește cadrul în care jocurile de noroc cu potențial ridicat de risc pot fi oferite într-un mod cât mai responsabil posibil și monitorizează respectarea acestora. Guvernul coordonează, de asemenea, prevenirea și limitarea dependenței de jocuri de noroc. În cadrul misiunii sale de prevenire, Autoritatea pentru jocuri de noroc asigură consultarea între titularii licențelor, profesioniștii în tratarea dependenței și ministerele implicate, gestionând și administrarea Registrului central de excludere din jocurile de noroc. Pe de altă parte, jucătorii sunt considerați responsabili pentru propriul comportament de joc, oferindu-li-se acces la informațiile privind natura jocurilor de noroc, principiile comportamentului de joc responsabil, pericolele dependenței de jocuri de noroc.

Potrivit legislației olandeze, titularilor de licențe de operare a jocurilor de noroc le revine obligația activă de diligență. Astfel, titularii de licențe trebuie să dețină o politică de prevenire, care este stabilă, realizată și evaluată în colaborare cu experți în domeniul jocurilor de noroc și îngrijirii dependenței de jocurile de noroc. Există o categorie distinctă de experți acceptați în domeniu, respectiv a „experților prin experiență”, pe care Autoritatea pentru jocuri de noroc îi definește ca acele persoane care sunt sau au fost dependente de

jocurile de noroc și care astfel cunosc din propria experiență riscurile dependenței de jocurile de noroc.

Titularii de licențe sunt obligați să informeze jucătorii cu privire la riscurile jocurilor de noroc și posibilitatea de a obține ajutor profesional pentru problemele legate de jocurile de noroc. Aceștia trebuie să efectueze o evaluare a riscurilor pentru toate jocurile, bazată pe date științifice și să înregistreze comportamentul de joc al jucătorilor, inclusiv problemele generate de jocul excesiv. În cazul unor (posibile) probleme legate de jocurile de noroc, titularii de licență trebuie să intervină în conformitate cu modelul de "îngrijire etapizată", aplicând diferite măsuri. Cea mai severă măsură o reprezintă excluderea involuntară. Atunci când jucătorii își deschid un cont online de jocuri de noroc, trebuie să își stabilească limitele personale de joc în relația cu fiecare titular de licență. Limitele se referă la timpul maxim petrecut pe site-ul de jocuri de noroc în fiecare zi, săptămână sau lună, suma maximă de bani care poate fi depusă în contul de jocuri de noroc în fiecare zi, săptămână sau lună, precum și maximul sumei total depuse. În documentele oficiale se menționează că sumele depuse nu sunt plafonate prin lege, studiile demonstrând ca stabilirea unor limite generice este contraproductivă. Solicitățile privind reducerea limitelor intră în vigoare imediat, pe când creșterea lor intră în vigoare după o săptămână.

Jucătorii, cu vârsta cuprinsă între 6 luni și 99 de ani, pot solicita autoexcluderea temporară sau permanentă și înregistrarea în cadrul Registrului (bazei de date) privind excluderile "[CRUKS](#)"⁵.

Solicitarea privind excluderea involuntară poate fi formulată de către angajator, furnizorul de jocuri de noroc sau chiar un membru al familiei⁶. Măsura excluderii are rolul de a preveni producerea altor prejudicii, de ordin personal, social, financiar. Excluderea se aplică în cazul celor care joacă jocuri de noroc online, în cazinouri terestre și sălile de jocuri de noroc (slot machine). Operatori de jocuri de noroc sunt obligați să notifice Autoritatea pentru jocuri de noroc atunci când măsurile luate de către ei împotriva dependenței jucătorilor nu se dovedesc eficiente. Operatorii/ titularii de licență vor transmite odată cu cererea lor privind înregistrarea jucătorului în Cruks, dosarul acestuia, care va conține informații privind comportamentul, măsurile luate în vederea stopării adicției, reacțiile jucătorului la acestea, precum și alte informații utile (ex: comportament autodistructiv/ violent față de alții). Înregistrarea jucătorului aduce după sine aplicarea unei interdicții pe o perioadă de cel puțin 6 luni de zile.

După cum precizam mai sus, legislația olandeză permite înregistrarea unui jucător dependent de jocurile de noroc în baza de date Cruks de către un membru al familiei care poate dovedi că jucătorul în cauză utilizează sume de bani pe care nu își permite să le piardă și care sunt în mod normal destinate plății utilităților, educației copiilor sau pensioanelor⁷. De asemenea, membri familiei mai pot dovedi că jucătorul utilizează bani împrumutați pentru practicarea jocurilor de noroc, nu-și poate achita facturile sau este datornic. Totodată, jucătorul își poate pierde dreptul de a juca dacă familia dovedește că nu-și mai

⁵ <https://kansspelauteuriteit.nl/veilig-spelen/gokproblemen/inschrijven-in-cruks/>

⁶ <https://kansspelauteuriteit.nl/voor-zakelijke-aanbieders/uitsluitregister/kennisgeving-problematisch-speelgedrag/>

⁷ <https://kansspelauteuriteit.nl/veilig-spelen/gokproblemen/ander-inschrijven/>

poate purta singur de grijă, are probleme de natură psihologică care îi afectează personalitatea, minte și nu mai păstrează legătura cu familia și prietenii⁸.

Alte surse:

Gambling legislation on duty of care and limit setting in 22 European countries

https://kansspelautoriteit.nl/publish/library/17/onderzoek_meerkerk_engelse_samenvatting_juli_2022.pdf

(rezumat studiu în engleză)

https://kansspelautoriteit.nl/publish/library/17/onderzoek_meerkerk_juli_2022.pdf

(studiu în limba neerlandeză)

⁸ <https://kansspelautoriteit.nl/veilig-spelen/gokproblemen/ander-inschrijven/>